

Innslag + voiceover av Ingrid	<p><i>Lyden av gruveheisen som går ned i skaftet og noen stemmer som roper litt i bakgrunnen</i></p> <p><i>«Vi ser ikke hvor dypt det er (...) nå skal vi helt ned...»</i></p> <p><i>Volumet skruses ned. Buldrende heis går helt svakt i bakgrunn mens det legges på en voiceover av Ingrid:</i></p> <p><i>«Det vi hører her er lyden av en gruveheis som er på vei ned mot 330 meters havdyp. Heisen går på innsiden av det ene skaftet av en gigantisk plattform som står midt ute i Nordsjøen. Plattformen heter Troll A, og her hentes det ut gass fra det største og mest verdifulle feltet på norsk sokkel.»</i></p>
Ingrid	<p>Når vi kommer ut av heisen er det som å stå inne i et enormt sylindrerformet betongrør. Som en gigantisk silo. Og midt i rommet strekker det seg flere rør hele veien opp. Det er der gassen føres opp til plattformen.</p> <p>«Her vi sitter nå, så er det ganske mye støy. Det er med god grunn. Det vi hører bak oss her det er gassproduksjon»</p>
Ingrid (intro)	<p>Nesten hele pengestrømmen fra Troll har gått inn i oljefondet, og i år fyller både gassen fra Troll og oljefondet 25 år. Det er med andre ord to giganter som har jubileum. Hva slags rolle har disse to institusjonene spilt i olje- og gasseventyret, og hvordan skal vi forvalte rikdommen vi har fått fra olje og gass fremover? Hvordan påvirkes investeringen av klimaendringene og det grønne skiftet? Det skal vi snakke om i dag. Med oss har vi ingen ringere enn sjef for oljefondet, Nicolai Tangen. Velkommen!</p>
Nicolai	Tusen takk!
Ingrid	Vi sitter altså nede på havbunnen ute på Nordsjøen. Hva føler du når du sitter her nå?
Nicolai	Det er helt ufattelig å være her. Det er første gang jeg er på en plattform. Man blir slått i bakken når man ser på installasjonen, og når man tenker på hva som ligger bak av arbeidskraft, ingeniørkunst og innsats fra så mange mennesker over så lang tid.
Ingrid	Vi har også med oss deg, Ulrica Fearn. Du begynte som finansdirektør i Equinor i sommer - og dette er også din første tur ut på en plattform. Hvordan syns du denne opplevelsen er?
Ulrica	Det er nesten uvirkelig. Som Nicolai sa: Det har vært 25 år med dette, og vi ser frem til 25 nye år. Når man ser hva som har blitt

	bygget her, forstår man også hvordan det kan fortsette å levere. Det er jo helt uforståelig.
Ingrid	For dem som vokste opp på 90 tallet og senere, har oljefondet alltid eksistert og mange tar det kanskje som en selvfølge. Men tanken bak etableringen var ikke tilfeldig?
Nicolai	Det er jo egentlig helt utrolig. Det er en av Norges absolutt største solskinnshistorier. Da vi fant oljen på det siste forsøket på lille julaften i 1969, kunne man bruke disse verdiene fra sokkelen til mange forskjellige ting. I andre land hadde man sett det bli gjort feil. Det var brukt mye penger i eget land. I Norge fant man ut at man skulle putte dette inn i et fond – altså flytte verdiene fra sokkelen og inn i finansielle aktiva. Det var masse flott håndverk fra embetsverket og bred politisk enighet, som gjorde at man satte opp dette fondet.
Ingrid	Det er 25 år siden det første innskuddet i oljefondet ble gjort. Det var på nesten to milliarder kroner. Siden den gang har fondet vokst til nesten 12 000 milliarder kroner. Hvor mange penger er det, Nicolai Tangen?
Nicolai	Det er ufattelig mye penger. Det er ca. to millioner kroner per nordmann. Hvis du legger sammen verdien av alle hus, hytter, biler og alt nordmenn eier og trekker fra gjelda, så er det mer enn det også. Vi har også investert ca. 70 prosent av dette i verdens aksjemarkeder. Vi eier aksjer i 9 000 selskaper. Det er litt under en og en halv prosent av alle børsnoterte selskaper i hele verden. I Europa eier vi ca. 2,6 prosent. Det er helt ufattelig å tenke på at alle disse selskapene og menneskene jobber for at vi i Norge skal ha det bra.
Ingrid	Hvilke forventninger har dere til selskapene dere investerer i?
Nicolai	Vi har et sett med såkalte forventningsdokumenter. Vi fremstiller da hvordan vi tenker at selskapene skal oppføre seg når det gjelder for eksempel klima, menneskerettigheter, barnearbeid, skatt og åpenhet, og så videre. Det er en viktig del av vårt eierskapsarbeid. Vi stemmer også på disse generalforsamlingene. Hvis du er et børsnotert selskap, har du en samling i året hvor aksjonærene kommer og stemmer over forskjellige forslag. Vi stemmer på ca. 12 000 generalforsamlinger og 120 000 forskjellige forslag. Det er et sted hvor vi gjør våre syn kjent.

Ingrid	På hvilken måte påvirkes oljefondet av klimakrisen? Hvordan kobles det til påvirkningskraften dere har gjennom å sitte med aksjer i selskaper?
Nicolai	Ja. Vi jobber med klima på mange forskjellige måter. Vi gjør det gjennom et aktivt eierskap. Vi snakker da med selskapene om hvordan de forholder seg til våre forventningsdokumenter. Vi har en del viktig miljømandater vi investerer i. Vi driver også med risikobaserte nedslag. Det er i tilfeller hvor selskapene ikke gjør det vi mener de burde gjøre. Vi har altså ganske mange forskjellige verktøy vi bruker. Nå er det i tillegg dette såkalte Skancke-utvalget. De har kommet med en innstilling som skal inn i fondsmeldingen til neste år. Da vil vi se hvordan Stortinget vil at vi skal følge opp selskapene og målene fremover. Det er interessante tider i oljefondet.
Ingrid	Som vi hører her er klima en viktig faktor for hvordan Oljefondet følger opp selskaper de har investert i. Men hva betyr klimaendringene og det grønne skiftet for hvordan Equinor investerer sine penger? Vi har ikke noe eksakt tall på hva det grønne skiftet vil komme til å koste oss, men IEA anslår at vi globalt må øke de årlige energiinvesteringene fra 2000 milliarder dollar i året til 5000 milliarder dollar i året innen 2030. Det er enorme summer. Kan du si litt om hvordan Equinor har tenkt å investere i det grønne skiftet, Ulrica?
Ulrica	Ja, det er jo et stort skifte fra hva Equinor har investert i historien. Det er store summer som må flyttes. Det er også store summer som trengs. I Renewables and low-carbon solutions investerte vi i fjor omtrent fem prosent. I 2030 kommer hver andre dollar, eller hver andre norske krone, vi investerer til å være i renewables and low-carbon solutions. Det er et stort skifte på kort tid.
Ingrid	Ikke sant. Hva er det som gjør at det store skiftet kommer nå?
Ulrica	Det er delvis det økte presset på planeten vår. Jeg tror vi alle er enige om at dette grønne skiftet må komme. Jeg er stolt av at Equinor er en del av det, og er ledende i dette. Det skal være Equinors filosofi. Vi har allerede tatt et steg på veien. Vi har allerede styrket vår produksjon av kraft fra hav og vind. Vi har noen løsninger i low-carbon og hydrogen. Men mye av dette må fortsatt løses. Vi forsøker derfor å gå steg for steg når det gjelder både kompetanse, teknikk og finansiering. Det er for å kunne gå så fort som mulig inn i skiftet, men samtidig utvikle det vi har for å ta med det vi har på veien.

Ingrid	Du sier altså at dere innen 2030 skal sørge for at halvparten av alle investeringer går til fornybar energi og lavkarbonløsninger. Men hvordan skal Equinor bruke pengene de tjener til videre investeringer i både fornybare og andre løsninger i det grønne skiftet?
Ulrica	Vi har offshore-løsninger, og vi har løsninger som gjelder de store prosjektene. Det er det vi investerer i, og det er like viktig som pengene. Du må kunne gjennomføre det du har tatt på deg. Det er kombinasjonen av det vi satser på. Derfor tror vi at vi kommer til å lykkes.
Ingrid	Med de uvanlig høye gassprisene denne høsten, eksporteres det gass for i gjennomsnitt én milliard kroner om dagen her fra Troll-plattformen. Hva betyr Troll-plattformen og andre olje- og gassanlegg for Equinors muligheter til å investere i det grønne skiftet?
Ulrica	Det er en hjørnestein. Vi har så mye kompetanse. Bare se deg rundt. Det er 330 meter opp. Tenk på hvor mye vi har brukt og hvor mye mer det er å få ut av denne delen av energiporteføljen. Vi fortsetter jo å investere i olje og gass, samtidig som vi, som jeg sa tidligere, løfter frem kompetansen som vi har på området. Vi forsøker jo også å maksimere den. Vi er veldig opptatte av at vi investerer like mye som vi kan levere. Det er der grensen går. Det er lett å ha høye ambisjoner, men vi ønsker også å kunne levere. Da må man ha kompetansen og teknikken i bunn. Der ligger balansen. Vi har en akselererende investeringsplan. Vi bygger den mens vi går. Det er likevel viktig å innse at vi investerer også i olje og gass, og det er en viktig pengestrøm inn mot fremtiden. Det er viktig for hvordan vi skal gjøre det grønne skiftet.
Ingrid	I tillegg til at Troll leverer mye penger inn, er det også en viktig energieksportør. Kan du si litt om Trolls rolle der?
Ulrica	Vi leverer jo gass til Europa til 50 millioner husstander. Uten det blir det veldig vanskelig. Det som er viktig her, er at vi sikrer den produksjonen. I dag har vi sett hvor mye som går inn, og hvor mye stolthet det er i å få sendt ut så mye gass som mulig fra Troll. Det spiller en stor rolle i Norge, men også i Europa, for både kontantstrømmen og det å sikre gassen. I det grønne skiftet kommer gassen til å spille en veldig stor rolle.
Ingrid	Dagens energisituasjon i Europa viser for alvor gassens betydning i overgangen til et fornybarsamfunn. Den sikrer energiforsyning til millioner av husstander rundt om i Europa. Samtidig vil

	<p>produksjonen av gass gjøre det mulig for Equinor, og andre olje og gasselskaper, å investere de store summene i det grønne skiftet de neste tiårene. Men hvordan vil Equinor og oljefondet se ut om nye 25 år når vi etter hvert beveger oss bort fra olja?</p> <p>Nicolai Tangen, har vi fremdeles et oljefond om 25 år?</p>
Nicolai	<p>Ja, det håper jeg inderlig vi har. Det er tre ting som bestemmer det. Det ene er hva vi putter inn i fondet, det andre er hvilken avkastning vi får på det, og det tredje er hva vi tar ut av fondet. Når det gjelder hva vi putter inn og tar ut, er ikke det noe jeg har noe med. Min rolle er veldig klar. Jeg skal sørge for at det blir best mulig avkastning på pengene vi har. Det jobber vi så hardt vi bare kan for. Så er det en såkalt handlingsregel som indikerer hvor mye man bør bruke av fondet over tid. Under pandemien har man brukt litt mer enn det handlingsregelen har tilsagt. Det har vært en bred politisk enighet om at det på sikt skal tilbake til det normale nivået. Jeg håper definitivt at vi har et stort og fint oljefond også om 25 år. Det er derfor jeg går på jobb hver dag.</p>
Ingrid	<p>Nicolai Tangen håper at vi har et stort og fint oljefond også om 25 år. Men, Ulrica, hvordan ser Equinor ut om 25 år?</p>
Ulrica	<p>Det er interessant. Jeg bruker mye tid på å forsøke å forstå hvordan Equinor kommer til å se ut om 25 år. Jeg håper vi har oppnådd våre ambisjoner som er at vi i 2050 skal være net zero. Jeg håper vi har kommet langt i det grønne skiftet, og at vi i det har blitt en stor og sterk bedrift som mange vil jobbe for og er stolte av i Norge.</p>
Ingrid	<p>Nicolai Tangen, det er første gang du er her ute, når du satt i kontrollrommet her på Troll tidligere i dag og så pengene komme inn – hva tenkte du da?</p>
Nicolai	<p>Det er slike spørsmål man stiller en idrettsutøver som akkurat har scoret et mål, men jeg må si at da jeg så det kontrollrommet tenkte jeg «Her har vi jammen meg scoret mål.» For der sitter de med kjempestore skjermer og ser alle disse brønnene som blir kontrollert. Du ser trykk i realtid, du ser eksporten og du ser hvor gassen går inn til behandling, ut igjen og ned på kontinentet. Når vi eksporterer for en milliard kroner om dagen, tenker jeg at det er virkelig et stjernemål.</p>
Avslutning	<p>I denne episoden har vi snakket om det grønne skiftet og pengene - de store summene. Men skal man lykkes med det grønne skiftet handler det om mer enn penger - det handler også om kunnskap og kompetanse. Og i Norge har vi ikke bare et stort oljefond, vi har også det vi kanskje kan kalle for et kunnskapsfond - og dette skal vi snakke mer om i neste episode som vi har kalt Det grønne skiftet + hodene. Takk for at du hørte på.</p>